

عنوان پروژه:

شناسایی و تهیه طرح سکونتگاه‌های غیررسمی واقع در حریم شهر اصفهان (شهرک امام حسین، شهرک امام رضا، محله سلیمی و محدوده‌های منطقه ۱۵ و ...)

بیان مساله و ضرورت:

در دهه‌های گذشته، رشد شتابان شهرنشینی و شهرگرایی، در کشورهای در حال توسعه یکی از پدیده‌های فراگیر اجتماعی در عصر حاضر به شمار می‌رود. شهرنشینی پیامدهای زیر را به همراه داشته است. نابرابریهای اجتماعی، فقر، افزایش فساد، نبود رفاه اجتماعی، بد مسکنی و بی مسکنی، اسکان غیر رسمی و ... این پیامدها، در کشورهای در حال توسعه، با سرعت و حجم بیشتری در حال گسترش است. حاشیه نشین‌ها به کسانی گفته می‌شود که در اطراف شهر ساکن هستند ولی جذب نظام اقتصادی اجتماعی آن نشده‌اند. آنها اغلب مهاجرانی هستند که برای به دست آوردن زندگی بهتر، به سمت شهرها مهاجرت کرده‌اند، ولی به علت عدم تمکن مالی و همچنین نداشتن سرمایه، مهارت و تحصیلات نتوانسته‌اند جذب اقتصاد شهر شوند. در نتیجه، به حاشیه‌ها رانده شده‌اند. این افراد قشر فقیری را تشکیل می‌دهند که با عوارضی چون بهداشت ناکافی، انحرافات، بیکاری، و بزهکاری سروکار دارند. این گروه متشکل از کسانی است که در شهرها زندگی میکنند و لی به عنوان یک شهروند از امکانات خدمات شهری بهره‌مند نمی‌شوند. تاریخ حاشیه نشینی در اصفهان نسبتاً جدیدتر است و مناطقی مانند در مسیر جاده زینبیه در شمال شرقی را در بر گرفته است.

اما نتیجه حاشیه نشینی، به حاشیه رفتن سبک مطلوبی از زندگی و محوریت یافتن انواعی از ناهنجاری‌های اجتماعی است. حاشیه شهرها محل زندگی مردمانی با فرهنگ‌های گوناگون است که بیشتر آنها در شرایط نامناسب روزگار می‌گذرانند، نتیجه نیز گسترش ناهنجاری‌های اجتماعی و انواع بزهکاری‌ها است. از اینرو با هدفمند کردن اقدامات کالبدی و فضایی، نحوه ساخت و سازها، افزایش امنیت در مناطق حاشیه نشین و همچنین اجرای خدمات رفاهی و شهری وضعیت زندگی حاشیه نشینان را بهبود بخشید. به طور کلی در زمینه راهکارهای جلوگیری از گسترش حاشیه نشینی باید به دو اصل توجه داشت: یکی ریشه‌یابی مشکلات حاشیه نشینی و دیگری برنامه‌ریزی برای برطرف نمودن موانع و عوامل پیدایش و گسترش این پدیده. در برخورد با پدیده حاشیه نشینی باید به جای توجه به معلول، بروز علت‌ها را مورد بررسی قرار داد و با برنامه‌ریزی جامع و علمی برای برطرف کردن این پدیده تلاش کرد.

اهداف:

- شناسایی عوامل موثر بر شکل‌گیری حاشیه نشینی
- شناسایی راه کارهای ممکن به منظور کاهش نابرابری‌های فضایی و کالبدی
- ارائه برنامه جهت ایجاد توازن در توزیع امکانات و خدمات در محلات مذکور
- ایجاد بهسازی در کارکردهای مناطق حاشیه نشین در نظام شهری

سوالات:

- ۱- مهمترین علل ایجاد حاشیه نشینی در محلات مذکور کدامند؟
- ۲- راه کارهای موثر در رفع حاشیه نشینی کدامند و موثرترین آنها در محلات مذکور کدامند؟
- ۳- میزان برخورداری و توزیع فضایی خدمات شهر در محلات مذکور چگونه است؟
- ۴- برنامه‌های رفع کمبودهای امکانات و خدمات در محلات مذکور کدامند؟